

Balanserad Självkostnadsmodell 2026, Motion 2

Kullavik, januari 28, 2026

Förslag till utredning om ny prismodell för DalaVindkraft

innehåll

1.	MOTION.....	3
1.1.	Servicekalkyl kostnad.....	4
1.2.	Förbrukningskostnad.....	4
1.3.	Balanserat månadspris.....	5
1.4.	Varianser att undersöka.	6

1. Motion

Förra året lämnade jag in några motioner. Bl.a. en kallad balanserad självkostnadsmodell vars syfte var att kunna leverera ett noll resultat för föreningen på årsbasis. Detta kan vara användbart när vi får större variation av elbörsens priser än vad vi sett de senaste åren.

Det beslutades att inte gå vidare med denna modell p.g.a. att nya ekonomiska modeller för ideella föreningar var på väg att införas inom eu och Sverige. Jag känner inte till status för detta eller när denna ändring kan förväntas.

Jag väljer att presentera modellen igen då nuvarande prisprognoser riskerar att skapa relativt stora underskott i föreningen för första kvartalet eller möjligen första halvåret.

Mitt förslag är att vi ska räkna ut vad modellen skulle ge under första kvartalet för att därefter bättre kunna bedöma om detta är något att gå vidare med framöver.

Jag räknar också med att man diskuterar eventuella justeringar som man eventuellt vill göra i modellen. Man kan t.ex. välja att aldrig använda ett negativt pris för någon månad. Man kan också diskutera eventuella max och min siffror för månadspriserna i förhållande till börspriserna.

Jag tänker mig att man listar önskvärda saker att uppnå och därefter modellerar efter det.

Nedan modell är vad jag lämnade in för 2025. Den innehåller bara data t.o.m. 2024 då jag inte har tillgång till uppdaterat data.

1. Balanserad Självkostnadsmodell

Självkostnadspris betyder något som säljs utan vinst. I detta fall avser jag det pris per kwh som ger ett nära nollresultat för årets rörelseresultat (före bokslutsdispositioner).

Detta innebär att verklig självkostnad kan levereras till medlemmarna på årsbasis.

- Modellen utgår från en kostnads kalkyl som innehåller de relativt fasta kostnaderna i budget och resultaträkning. Dessa kostnader ska täckas likvärdigt av alla medlemmars årliga förbrukning.
- De rörliga kostnaderna Överskotts- och Underskottsproduktion hanteras av modellen genom att beräkna ett månatligt pris.

Det finns varianser mellan resultat baserat på total volym och prisinformation och årets rörelseresultat, som måste redas ut för att modellen ska bli perfekt.

1.1. Servicekalkyl kostnad.

Modellen utgår från de årliga kostnaderna i resultaträkning eller budget. Från dessa beräknas en Servicekalkylkostnad för året.

I Servicekalkylkostnaden ingår alla rader i resultaträkningen förutom Kraftintäkter medlemmar, Överskottsproduktion och Underskottsproduktion.

Vi får då detta:

	2020	2021	2022	2023
Servicekalkyl kostnad	12 211 742	12 258 015	12 507 787	13 391 920

Servicekalkylkostnaden är ganska stabil mellan åren.

De första två åren är något lägre mest beroende på att elcertifikat fortfarande spelade en roll då.

2023 och framåt är högre p.g.a. återförda nedskrivningar som beslutades 2022.

Jag har inte angett 2024 då jag inte har resultaträkning eller budget.

1.2. Förbrukningskostnad.

Jag börjar med att beräkna en **Förbrukningskostnad** per kw

per år.

För att räkna ut den dividerar jag Servicekalkylkostnaden med totala Förbrukningen per år (summerad från detaljerade volym och prisfilen). Andelar kwh gäller vid årets slut förutom 2024 som är från augusti.

	2020	2021	2022	2023	2024
Förbrukning Totalt kwh	20 388 522	20 399 327	21 227 383	23 535 730	22 995 325
Andelar kwh	21 519 800	21 729 300	25 466 900	25 582 800	25 365 900

Man kan se att Förbrukningen stiger något per år och mest mellan 2022 och 2023. Detta beror på ökat antal medlemmar för andra halvan av 2022 och 2023. En viss nedgång kan också ses för 2024.

Nu dividerar jag Servicekalkylkostnad med Förbrukning, för 2020 till 2023, och får då den årliga Förbrukningskostnaden per kwh.

	2020	2021	2022	2023	2024
Förbrukningskostnad	0,60	0,60	0,59	0,57	0,60

Man kan se att Förbrukningskostnaden är ganska förutsägbar baserad på antal medlemmar och deras förbrukning.

För att räkna fram värde för nytt år bör man använda budgetvärden men om förändringarna är små kan man använda föregående årsvärde. Här har jag räknat fram 2024 års värde genom att använda inflationen december 2023 samt 2023 och 2024 års förbrukning från den detaljerade filen.

Jag har gjort bedömningen att ca 50% av servicekalkylkostnaden för 2023 är inflationsutsatt. Inflationen var 4,4% så jag har använt 2,2% för att räkna upp kalkylkostnaden samt skalat den för den förbrukningsminskning med 500 000 kwh som skett.

1.3. Balanserat månadspris.

För att bestämma månadens pris till medlemmarna utgår man från årets Förbrukningskostnad och

- drar bort såld Produktion per kwh per månad dividerat med Förbrukning per månad.

+ adderar köpt Förbrukning per kwh per månad dividerat

med Förbrukning per månad.

Modellen kan tolkas som att man betalar Förbrukningskostnad för varje förbrukad kwh per månad och får en andel av sålt kwh per månad och betalar en andel av köpt kwh per månad i relation till sin andel av förbrukningen.

Nedan kan man se årsvärden för detta. Här syns tydligt den ökande obalansen mellan sålt och köpt för de sista tre åren.

	2020	2021	2022	2023	2024
Såld produktion SEK	2 782 291	7 628 088	9 307 212	3 560 834	2 844 544
Köpt Förbrukning SEK	1 515 715	6 290 471	14 908 379	7 872 295	5 211 273

Självkostnadsmodellen ger sedan följande resultat per år.

	2020	2021	2022	2023	2024
Rörelseresultat	-3 112 515	-3 259 677	-10 147 920	443 017	1 234 000
Resultatpåverkan Självkostnadskalkyl	3 197 528	3 168 654	10 042 548	-183 773	-1 423 175
Nytt årsresultat	85 013	-91 023	-105 372	259 244	-189 175

Man kan se att resultatet för åren 2020 till 2024 landar väl inom +/- 500 000.

I själva verket är modellen självbalanserade vilket garanterar ett nära noll resultat för året. Skälet till att vi inte får ett resultat närmare noll är att det finns varianser mellan den uträkning jag får från detaljerade volymfilerna och bokföringen vad gäller de variabla kostnaderna som medlemsintäkter, köpt och sålt. Dessutom har jag inte beaktat påverkan av justering för elområden på resultatet.

1.4. Varianser att undersöka.

Som tidigare nämnts finns det lite varianser mellan resultatet från detaljerade volymfilerna och resultaträkningen.

2024 är inte med i denna jämförelse då slutlig resultaträkning ännu inte är färdig.

Följande varianser finns för medlemsintäkter.

	2020	2021	2022	2023
Förbrukning Totalt	20 388 522	20 399 327	21 227 383	23 535 730
Intäkt förbrukning	7 747 638	7 751 744	8 066 406	17 887 155
Medlemsintäkter	7 859 103	7 734 785	8 151 291	18 169 667
Delta	-111 465	16 960	-84 886	-282 512

Förbrukning Totalt är summan från detaljerade volymsfilen.

Intäkt förbrukning är Förbrukning Totalt multiplicerat med årets Budgetpris.

Medlemsintäkter är bokfört i resultaträkning.

Dessutom finns varians mellan över- och underskottsproduktion mellan beräkning på detaljerade volymfilen och resultaträkningen.

	2020	2021	2022	2023
Såld produktion SEK	2 782 291	7 628 088	9 307 212	3 560 834
Köpt Förbrukning SEK	-1 515 715	-6 290 471	-14 908 379	-7 872 295
Delsumma	1 266 575	1 337 617	-5 601 167	-4 311 461
Överskottsproduktion	2 914 583	7 962 266	9 898 129	3 843 981
Underskottsproduktion	-1 674 460	-6 698 712	-15 689 554	-8 178 710
Delsumma	1 240 123	1 263 554	-5 791 425	-4 334 729
Delta	26 452	74 064	190 257	23 269

Om man adderar de två varianserna till Nytt årsresultat enligt tidigare får vi.

	2020	2021	2022	2023
Nytt årsresultat	85 013	-91 023	-105 372	259 244
Delta	-111 465	16 960	-84 886	-282 512
Delta	26 452	74 064	190 257	23 269
Slutligt årsresultat	0	0	0	0

D.v.s. detta visar att modellen ger ett balanserat nollresultat när vi räknar på fullständig information från året och reder ut varför detaljerade volymfilen inte stämmer med resultaträkningen för året.